

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Forløb 1	Grundforløbet: Er uligheden for stor i Danmark?
Forløbets indhold og fokus	I forløbet har vi arbejdet med forskellige former for ulighed. Vi har haft fokus på at læse og forstå statistisk materiale og bruge begreber fra bl.a. Bourdieu til at forklare de sammenhænge, vi ser. Vi har desuden arbejdet med de klassiske ideologier og kigget på forskellige partiers holdninger til ulighed med henblik på at diskutere, om ulighed er et problem i Danmark.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • anvende og kombinere viden og kundskaber om sociologi, politik, økonomi til at redegøre for aktuelle samfundsmæssige problemer, herunder erhvervsmæssige problemer, og diskutere løsninger herpå • undersøge sammenhænge mellem relevante baggrundsvariable og sociale og kulturelle mønstre • demonstrere viden om fagets identitet og metoder • argumentere for egne synspunkter på et fagligt grundlag og indgå i en faglig dialog.
Kernestof	<p>Sociologi</p> <ul style="list-style-type: none"> • identitetsdannelse og socialisering • sociale og kulturelle forskelle <p>Politik</p> <ul style="list-style-type: none"> • politiske partier i Danmark og politiske ideologier • politiske deltagelsesmuligheder, rettigheder og pligter i et demokratisk samfund, herunder ligestilling mellem kønnene <p>Metode</p> <ul style="list-style-type: none"> • kvantitativ og kvalitativ metode.
Anvendt materiale.	<p>Teori</p> <p>Peter Brøndum og Thor Banke Hansen, <i>Luk samfundet op</i>, Systeme:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ”Kapitel 4: Forskellige liv i Danmark” • ”Kapitel 5: Politiske ideologier” (til og med ”5.5 Ideologiske forgreninger”) <p>Andet materiale</p> <ul style="list-style-type: none"> • DR (2016): <i>En vej - to verdener</i> (1) • Andersen, Mathilde Horn(2023): ”Debat: Bekæmp geografisk ulighed i sundhed”, Politiken, d. 30. januar 2023 • DST 2022: ”30-69-åriges højst fuldførte uddannelse fordelt på kommune-gruppe. 2022” (tabel) • Rambøl 2022: ”Undersøgelse af afsavn blandt danske børnefamilier, efteråret 2022” (Uddrag – tabeller) • Alex Vanopslagh (2019): ”Alex Vanopslagh: Der vil heldigvis altid være ulighed i Danmark”, Altinget.dk, 7. november 2019 • Christian Holst Vigilius (2022): ”Et opgør med den ekstreme individualisme er den konservative bevægelses kardinalpunkt”, Information 14/1 2022 (uddrag). • Søren Pape Poulsen (2021): ”Som konservativ leder tror jeg på det brede forlig og pragmatisme fremfor stærk ideologi”, Information 28/12 2021 (uddrag). • Kristian Skovby Ørbæk (2023): ”Konservative vil forbyde andre flag – et indgreb i ytringsfriheden, mener professor”, TV2

	<ul style="list-style-type: none"> • Cecilia Zade Iseni (2022): ”En stor del af den unge generation er konservativ. De ved det bare ikke endnu”, Information 8/1 2022 (uddrag). • SUF’s og DSU’s hjemmesider • DST: ”Ligestilling i Danmark”, forskelligt statistisk materiale • Maple(for Egmont Fonden) 2021: ”En opvækst i økonomisk fattigdom” (uddrag)
Arbejdsformer	Læreroplæg, gruppearbejde, selvstændigt arbejde, klassedialog, diskussioner i mindre grupper

Forløb 2	Hvem har magten i Danmark?
Forløbets indhold og fokus	I forløbet har vi kigget på det danske politiske system og dets forskellige aktører. Vi har talt om magt, politisk deltagelse og om forskellige måder, hvorpå man kan påvirke politiske beslutninger i Danmark.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemer • undersøge aktuelle politiske beslutninger, herunder betydningen af EU og globale forhold • argumentere for egne synspunkter på et fagligt grundlag og indgå i en faglig dialog.
Kernestof	<p>Politik</p> <ul style="list-style-type: none"> • politiske partier i Danmark og politiske ideologier • politiske beslutningsprocesser i Danmark i en global sammenhæng • politiske deltagelsesmuligheder, rettigheder og pligter i et demokratisk samfund, herunder ligestilling mellem kønnene <p>Økonomi</p> <ul style="list-style-type: none"> • globaliseringens og EU’s betydning for den økonomiske og erhvervs-mæssige udvikling i Danmark
Anvendt materiale.	<p>Teori</p> <p>Peter Brøndum og Thor Banke Hansen, <i>Luk samfundet op</i>, Systime:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ”6.1: Politik og politiske styreformater” • ”6.2: Hvad er demokrati?” • ”6.3 Magt og politik og i andre sammenhænge” • ”6.4: Den parlamentariske styringskæde og magtdeling i det danske system” • ”6.5: Udlandets indflydelse på de politiske beslutningsprocesser i Danmark” • 7.1: Medierne - den fjerde statsmagt? • 7.2: Medieret kommunikation og medialisering • 7.3: Danskernes brug af forskellige medier • 7.4: Kampen om den politiske dagsorden <p>Oliver Boserup Skov m.fl.: <i>Samf på B</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ”Hvem gør hvad i EU?”

	<p>Andet materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • www.borgerforslag.dk • Karl Emil Frost (2021): ”Måling: Hver anden dansker har lav tillid til politikere”, Altinget, 21. december 2021 • Selvvalgte artikler om tronskiftet • TV2 2023: <i>Børn på druk</i>, ”3. Bryggeriernes magt”
Arbejdsformer	Læreroplæg, gruppearbejde, selvstændigt arbejde, klassedialog, diskussioner i mindre grupper

Forløb 3	Hvem er jeg? - Identitet i det senmoderne samfund
Forløbets indhold og fokus	I forløbet har vi arbejdet med teoretisk og empirisk materiale for at undersøge, hvordan forholdet mellem det enkelte menneske og fællesskabet har ændret sig fra det traditionelle samfund frem mod i dag. Forløbet har haft særlig fokus på socialiseringsprocessen og på de nye betingelser for identitetsdannelse, der knytter sig til det senmoderne samfund.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemer • undersøge sammenhænge mellem relevante baggrundsvariable og sociale og kulturelle mønstre • argumentere for egne synspunkter på et fagligt grundlag og indgå i en faglig dialog.
Kernestof	<p>Sociologi</p> <ul style="list-style-type: none"> • identitetsdannelse og socialisering • sociale og kulturelle forskelle <p>Metode</p> <ul style="list-style-type: none"> • kvantitativ og kvalitativ metode.
Anvendt materiale.	<p>Teori</p> <p>Peter Brøndum og Thor Banke Hansen, <i>Luk samfundet op</i>, Systeme</p> <ul style="list-style-type: none"> • ”2.1: Hvad er socialisering?” • ”2.2: Normer, sociale roller og social kontrol” • ”2.3: Hvem er jeg egentlig - et spørgsmål om identitet” • ”2.4: Sociale grupper” • ”Anerkendelse - Axel Honneth” (under ”2.5: Kulturelle forskelle og identitet”) • ”2.6: Face, setting, frontstage og backstage - identitetsdannelsen er rykket ud på nettet!” • ”Kapitel 3: Samfund og individ” <p>Andet materiale</p> <ul style="list-style-type: none"> • DR (2015), <i>Børnenes hemmelige verden</i>, afsnit 4: ”Piger og drenge” • DR (2019), <i>Alt for kliken</i> (1) • DST, statistisk materiale om familier i Danmark

	<ul style="list-style-type: none"> • Vivian Lamhauge Petersen (2019): ”Sociale medier kan være en bombe under unges selvtillid”, Jyllands-Posten, d. 25. september 2019 • TV2 Nord (2019), ”Klimaangst: Anna er bange for, at verden går under”, 4. oktober 2019 • Ungetrivselsrådet (2022), Ungetrivselsanalyse • Charlotte Hansen (2022): ”Mange unge i uddannelse føler sig pressede: Mikkel oplever præstationsangst”, TVMV, 17. juni 2022 • Hanne Vinther Mikkelsen (2014) ”Små fisk i det sociale akvarium”, Jyllands-Posten d. 15. juni 2014
Arbejdsformer	Læreroplæg, elevoplæg i matrixgrupper, gruppearbejde, selvstændigt arbejde, klassedia-log, diskussioner i mindre grupper

Forløb 4	Hvad er velfærd?
Forløbets indhold og fokus	I forløbet har vi arbejdet med velfærd og økonomi med henblik på at forstå de udfordringer, velfærdsstaten står overfor. Vi har desuden repeteret ideologierne og inddraget dem for at undersøge, hvordan velfærdsstaten og dens udfordringer kan forstås og vurderes forskelligt alt efter ideologisk ståsted.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • undersøge grundlæggende økonomiske sammenhænge med inddragelse af erhvervsmæssige forhold og diskutere aktuelle samfundsøkonomiske prioriteringer •
Kernestof	<p>Politik</p> <ul style="list-style-type: none"> • politiske partier i Danmark og politiske ideologier • politiske deltagelsesmuligheder, rettigheder og pligter i et demokratisk samfund, herunder ligestilling mellem kønnene <p>Økonomi og erhvervsliv</p> <ul style="list-style-type: none"> • velfærdsprincipper, herunder stat, marked og civilsamfund • det økonomiske kredsløb, økonomiske mål og økonomiske styringsinstrumenter • globaliseringens og EU's betydning for den økonomiske og erhvervsmæssige udvikling i Danmark. <p>Metode</p> <ul style="list-style-type: none"> • kvantitativ og kvalitativ metode.
Anvendt materiale.	<p>Teori</p> <p>Peter Brøndum og Thor Banke Hansen, <i>Luk samfundet op</i>, Systime</p> <ul style="list-style-type: none"> • ”8.3: Samfundsøkonomi og det økonomiske kredsløb” • ”8.4: Hvad er god økonomi?” • ”8.5: Udsving i økonomien” • ”8.6.: Økonomisk politik” • ”9.1: Velstand og velfærd” • ”9.2: Velfærdstrekanten - borgernes forskellige veje til velfærd” • ”9.3: Velfærdsstatens udfordringer”

	<ul style="list-style-type: none"> • ”9.4: Velfærdsstatens interne udfordringer” • ”9.5: Velfærdsstatens eksterne udfordringer” <p>Andet materiale</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mads Lundby Hansen (2023): ”Andelen af voksne på overførselsindkomst er omtrent fordoblet – fra 23 pct. i 1970 til 43 pct. i 2023”, Cepos, d.14. april 2023 • DST (2023): ”Færre modtagere af kontanthjælpsydelse i 4. kv.”, d. 8. marts 2023 • Folketinget: ”Finansloven” (Film om finansloven) • Diverse artikler med overblik over Finansloven 2024 • Selvfundne materialer til karakteristik af dansk økonomi • Selvfundne materialer til gruppearbejde om velfærdsstatens udfordringer
Arbejdsformer	Læroplæg, elevoplæg, gruppearbejde, selvstændigt arbejde, klassedialog, diskussioner i mindre grupper

SO	Digitalisering
Forløbets indhold og fokus	<p>Forløbet er et flerfagligt forløb i fagene samfundsfag, informatik og matematik. Eleverne arbejder selvstændigt med én af fire undringsspørgsmål. De fire undringsspørgsmål knytter sig til hver af de fire forløb i samfundsfag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan har digitaliseringen påvirket menneskers sociale liv og trivsel? • Hvad betyder digitalisering for demokratiet, og er det blevet lettere eller sværere at deltage i den demokratiske debat? • Hvorfor har almindelige menneskers data så stor værdi for virksomheder, og hvorfor for-ærer de fleste så deres data væk mere eller mindre gratis? (overvågningskapitalisme) • Hvilke udfordringer står velfærdsstaten overfor, og kan/bør digitalisering være en løsning?
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • formulere samfundsfaglige spørgsmål og indsamle, kritisk vurdere og anvende forskellige materialetyper til at dokumentere faglige sammenhænge • behandle problemstillinger i samspil med andre fag <p>formidle indholdet i enkle modeller, tabeller og diagrammer med brug af digitale hjælpemidler</p>
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitativ og kvantitativ metode
Anvendt materiale.	Johansen, Kasper Damgaard: <i>Teknologi og Samfund</i> (udvalgte kapitler knyttet til det valgte undringsspørgsmål)
Arbejdsformer	Projektarbejde, fremlæggelser med responsgrupper